

OBIEKT	PRZEBUDOWA I REMONT KONSERWATORSKI BUDYNKU PAŁACU DĄBSKICH W TORUNIU
LOKALIZACJA	Ul. Żeglarska 8, 87-100 Toruń, dz. Nr 84 obr.16 Toruń
INWESTOR	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego Pl. Teatralny 2, 87-100 Toruń
NAZWA I ADRES JEDNOSTKI PROJEKTOWANIA	 GPVT Pracownia Architektoniczna S.C. ul. Pamiątkowa 2/37, 61-512 Poznań biuro@gpvt.pl
RODZAJ OPRACOWANIA	PROJEKT WYKONAWCZY SPECYFIKACJA TECHNICZNA WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT
BRANŻA	TECHNOLOGIE SCENICZNE OŚWIETLЕНИЕ SCENICZNE
OPRACOWANIE BRANŻOWE	 Sound Design Sylwester Wojcieszek ul. Milanowska 9, 02-487 Warszawa tel. 603 479 909
PROJEKTANT	inż. Sylwester Wojcieszek
OPRACOWANIE	mgr inż. Jan Walentowski upr. Nr MAZ/0092/PWOE/03 mgr inż. Tomasz Zaborowski upr. Nr ST-15/88
SPRAWDZAJĄCY	mgr inż. Łukasz Kaźmierczak Norbert Kachniarz
MIEJSCE, DATA OPRAC.	POZNAŃ , 14.05. 2016 r.

**SZCZEGÓŁOWA
SPECYFIKACJA TECHNICZNA
WARUNKÓW WYKONANIA I ODBIORU**

OŚWIETLENIA SCENICZNE

SPIS ZAWARTOŚCI OPRACOWANIA

SPIS ZAWARTOŚCI OPRACOWANIA	3
1. WSTĘP	5
1.1. Przedmiot zamówienia	5
1.2. Przedmiot i zakres robót budowlanych	5
1.3. Prace towarzyszące i roboty tymczasowe	5
1.4. Teren budowy	5
1.4.1. Organizacja robót	5
1.4.2. Zabezpieczenie interesów osób trzecich	6
1.4.3. Ochrona środowiska i zdrowia ludzi	7
1.4.4. Bezpieczeństwo i higiena pracy	7
1.4.5. Zaplecze budowy	8
1.5. Grupy, klasy i kategorie robót	9
1.6. Określenia podstawowe	9
1.7. Zobowiązania Wykonawcy	9
1.8. Kwalifikacje	9
2. MATERIAŁY	9
2.1. Dobór przewodów i kabli	9
2.1.1. Rodzaj kabli	9
2.1.2. Przekrój i ilość żył	9
2.1.3. Przewody neutralne	10
2.1.4. Przewody ochronne PE lub PEN	10
2.2. Sposoby układania kabli	10
2.2.1. Instalacje wewnętrzne	10
2.2.2. Przejścia przez ściany	10
2.2.3. Złącza i odgałęzienia	10
2.3. Trasy kablowe	10
2.4. Rozdzielnice	11
2.4.1. Zasady konstrukcji	11
2.4.2. Listwy zaciskowe - połączenia przewodowe	11
2.4.3. Sygnalizacja	11
2.4.4. Oznakowanie	11
2.5. Osprzęt, kasety i pulpity sterownicze, zestawy mobilnego wyposażenia instalacyjnego	12
2.6. Urządzenia nastawczo - regulacyjne	12
2.6.1. Nastawnia sterowania obwodów regulowanych	12
2.6.2. Regulatory i rozdzielnie	13
2.6.3. Urządzenia sterowania oświetlenia widowni	13
2.6.4. Urządzenia sterowania obwodów nieregulowanych i roboczych	13
2.7. Oprawy i aparaty oświetleniowe	13
2.7.1. Oprawy oświetleniowe	13
2.7.2. Aparaty oświetlenia technologicznego	13
3. SPRZĘT	14
4. TRANSPORT	14
5. WYKONANIE ROBÓT	14
5.1. Koordynacja prac	14
5.2. Dostawy - prototypy – próbki	15
5.2.1. Jakość dostaw	15
5.2.2. Wybór dostaw	15
5.3. Obiekty w konstrukcji betonowej – otwory, przepusty i wnęki – zakotwienia	15
5.3.1. Małe otwory, bruzdy, kotwienia i zamocowania	15
5.3.2. Szczególne środki ostrożności	15
5.3.3. Wypełnienia, uszczelnienia termiczne	15
5.4. Uziemienie	16
5.4.1. Uziemienie instalacji	16

5.5.	Próby montażowe i pomiary sprawdzające	16
5.6.	Szkolenie	17
5.7.	Dokumentacja powykonawcza	17
6.	KONTROLA JAKOŚCI	17
6.1.	Program zapewnienia jakości [PZJ]	17
6.2.	Zasady kontroli jakości robót	18
7.	OBMIAR ROBÓT	18
7.1.	Przedmiar robót	18
7.2.	Obmiar robót	18
8.	ODBIÓR ROBÓT	18
8.1.	Odbiory międzyoperacyjne	18
8.2.	Odbiory częściowe	19
8.3.	Odbiór końcowy	19
8.4.	Przekazanie do eksploatacji	20
8.5.	Pomoc techniczna	20
8.6.	Rękojmia i gwarancje	20
9.	ZASADY PŁATNOŚCI	20
9.1.	Ustalenia ogólne	20
10.	PRZEPISY ZWIĄZANE	20
10.1.	Skład dokumentacji	20
10.2.	Normy i przepisy	20

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot zamówienia

Przedmiotem zamówienia jest realizacja instalacji oświetlenia technologicznego sceny w remontowanym budynku Pałacu Dąbskich w Toruniu

Opracowanie niniejsze określa ogólne dane techniczne wykonania i odbioru robót dotyczące instalacji elektrycznych, wykonanych w ramach robót budowlanych.

1.2. Przedmiot i zakres robót budowlanych

Wykonane instalacje zostaną oddane w doskonałym stanie funkcjonowania i wykończenia. W tym celu Wykonawca powinien włączyć do oferowanej ceny koszty dostaw, robocizny i wszystkich świadczeń niezbędnych do wykonania zadania prawidłowo, zgodnie z normami, z przepisami i z warunkami określonymi w opisie technicznym oraz z zasadami dobrego wykonawstwa.

Przewidziane do wykonania prace obejmują następujący zakres (szczegółowy opis w przedmiarze robót):

- dostawa i instalacja rozdzielnic obwodów technologicznych ROT sali
- dostawa, instalacja i rozruch cyfrowych regulatorów tyrystorowych oświetlenia sceny
- instalacja obwodów oświetlenia technologicznego regulowanego i nieregulowanego oraz obwodów roboczych wraz z ich zakończeniem gniazdami.
- instalacja sterowania dla powyższych urządzeń
- instalacja ochrony od porażeń prądem elektrycznym
- dostawa, montaż, rozruch urządzeń sterujących zgodnie z projektem
- kompletacja aparatów oświetleniowych
- zamocowanie aparatów oświetleniowych na przygotowanych uprzednio konstrukcjach lub na konstrukcjach wykonanych przez innych Wykonawców
- przeszkolenie użytkownika w zakresie obsługi urządzeń

1.3. Prace towarzyszące i roboty tymczasowe

Do Wykonawcy instalacji elektrycznych należą następujące prace:

- transport, składowanie i instalacja elementów instalacji elektrycznej,
- zabezpieczenie farbą antykorozyjną lub w inny sposób elementów ulegających korozji w panujących warunkach klimatycznych,
- próby u producenta i na miejscu instalacji z zapewnieniem na ten cel wykwalifikowanego personelu,
- wyregulowanie i uruchomienie wykonanych instalacji,
- udział w czynnościach poprzedzających odbiór robót,
- oznakowanie instalacji, wykonanie domiarowania przewodów i urządzeń elektrycznych zgodnie z planami i rysunkami powykonawczymi,
- szkolenie wyznaczonego przez Inwestora personelu, który zajmie się obsługą instalacji,
- zapewnienie gwarancji (części i robocizna) w warunkach określonych w dokumentach ogólnych w tym gwarancji z tytułu dostawy, jeżeli taka się należy.

1.4. Teren budowy

1.4.1. Organizacja robót

Przy budowie, oddawaniu do użytku i utrzymaniu obiektów budowlanych należy stosować się unormowań zawartych w Ustawie z dnia 7 lipca 1994r „Prawo budowlane” w aktualnie obowiązującej wersji.

Harmonogram robót

Przed przystąpieniem do wykonywania robót elektrycznych Wykonawca w porozumieniu z Generalnym Wykonawcą i Inwestorem powinien opracować harmonogram robót, uwzględniający ich rodzaje, kolejność, terminy i etapy, jak również metody, sposoby i technologie wykonawstwa oraz niezbędne roboty wstępne i pomocnicze oraz założenia i wytyczne dla zagospodarowania placu budowy.

Przy ustalaniu kolejności i sposobu wykonywania poszczególnych rodzajów robót należy uwzględnić:

- warunki równoczesnego wykonywania kilku rodzajów robót na odcinkach przylegających do siebie, w celu zapobieżenia nieszczęśliwym wypadkom i możliwości powstawania przeszkód w równoczesnym wykonywaniu robót na tych odcinkach;
- warunki zapobiegające potrzebie dokonywania zmian w elementach lub częściach obiektu już wykonanego przy późniejszym wykonywaniu dalszych robót;
- potrzebę zastosowania środków ochronnych przy wykonywaniu robót, przy których bezpieczeństwo pracowników i innych osób mogłoby być zagrożone.

Wprowadzenie na budowę

Przed rozpoczęciem robót elektrycznych Wykonawca powinien zapoznać się z obiektem budowlanym, gdzie będą prowadzone roboty oraz stwierdzić odpowiednie przygotowanie frontu robót. Stan robót budowlanych i wykończeniowych powinien być taki, aby roboty elektryczne można było prowadzić bez narażenia instalacji na uszkodzenie, a pracowników na wypadki przy pracy. Wprowadzenie na budowę odbywa się komisyjnie z udziałem zainteresowanych stron i udokumentowane spisaniem protokołu.

Przed przystąpieniem do wykonywania robót Wykonawca powinien otrzymać od Zleceniodawcy (Inwestora, Generalnego Wykonawcy) pisemne oświadczenie o uzyskaniu od właściwego organu administracji pozwolenia na budowę dla obiektu i robót budowlano – montażowych objętych zatwierdzonym projektem, bądź kopię tej decyzji.

Koordynacja robót

Koordynacja robót budowlano – montażowych poszczególnych rodzajów powinna być dokonywana we wszystkich fazach procesu inwestycyjnego.

Ogólny harmonogram budowy powinien określać zakres oraz terminy rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych rodzajów robót, względnie ich etapów i powinien być tak uzgodniony, aby zapewniał prawidłowy przebieg zasadniczych robót ogólnobudowlanych, a równocześnie umożliwiał technicznie i ekonomicznie prawidłowe wykonawstwo robót specjalistycznych. Ogólny harmonogram budowy powinien stanowić podstawę do opracowania szczegółowych harmonogramów robót specjalistycznych.

Wykonawca wyznaczy osobę odpowiedzialną za prace, która będzie jedyną osobą uprawnioną do kontaktów z Inwestorem i Generalnym Wykonawcą. Osoba ta powinna posiadać niezbędne kwalifikacje i pełnomocnictwo do udzielania odpowiedzi na wszystkie pytania techniczne i finansowe dotyczące instalacji, podczas całego okresu trwania prac wykonawczych, prób, odbioru i gwarancji.

1.4.2. Zabezpieczenie interesów osób trzecich

Podczas wykonywania robót należy zastosować rozwiązania chroniące interesy osób trzecich przed:

- pozbawieniem możliwości korzystania z wody, kanalizacji, energii elektrycznej i ciepłej oraz ze środków łączności;
- pozbawieniem dostępu do światła dziennego do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi;
- uciążliwościami powodowanymi przez hałas, wibracje, zakłócenia elektryczne,

- promieniowanie;
- zanieczyszczeniami powietrza, wody i gleby.

W szczególności należy dokonać uzgodnień terminów realizacji i czasu trwania robót w tym koniecznych wyłączeń i przerw w dostawie mediów.

1.4.3. Ochrona środowiska i zdrowia ludzi

Osoby trzecie oraz osoby wykonujące roboty budowlane nie mogą być narażone na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia lub niebezpiecznych, a w szczególności takich jak hałas, wibracje, promieniowanie elektromagnetyczne, pyły i gazy o natężeniach i stężeniach przekraczających wartości dopuszczalne.

Przedmiotowe przedsięwzięcie nie należy do inwestycji zaliczanych do mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów zawartych w ustawie "Prawo Ochrony Środowiska" z dnia 27 kwietnia 2001r (Dz.U. nr 62, poz.627) i Rozporządzeniu Rady Ministrów "w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko" z dnia 24 września 2002r (Dz.U. nr179, poz.1490).

W trakcie prac budowlanych Wykonawca jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska na obszarze prac, a w szczególności ochronę gleby, zieleni i stosunków wodnych oraz zapewnić oszczędne korzystanie z terenu.

Zastosowane będą rozwiązania ograniczające poziom hałasu do wartości dopuszczalnych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2004r (Dz.U. nr 178, poz.1841).

Teren planowanej inwestycji nie jest położony w sąsiedztwie obszarów prawnie chronionych, ustanowionych w trybie przepisów Ustawy o Ochronie Przyrody z dnia 16.10.1991 (dz.U.Nr 99, poz.1079 z późniejszymi zmianami).

1.4.4. Bezpieczeństwo i higiena pracy

Przy wykonywaniu robót elektrycznych Wykonawca zobowiązany jest do przestrzegania ogólnych przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, a w szczególności Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. nr 47, poz.401).

Wykonawca przed przystąpieniem do wykonywania robót jest obowiązany opracować instrukcję bezpiecznego ich wykonywania i zaznajomić z nią pracowników w zakresie wykonywanych przez nich robót. Wszystkie osoby przebywające na terenie budowy obowiązują stosowanie niezbędnych środków ochrony indywidualnej.

Podczas mechanicznego załadunku lub rozładunku materiałów lub wyrobów, przemieszczanie ich nad ludźmi lub kabiną, w której znajduje się kierowca, jest zabronione.

Używane na budowie maszyny i urządzenia należy zabezpieczyć je przed możliwością uruchomienia przez osoby nieuprawnione do ich obsługi. Wykonawca powinien posiadać aktualne uprawnienia do wykonywania prac, których się podejmuje. Roboty związane z podłączaniem, sprawdzaniem, konserwacją i naprawą instalacji i urządzeń elektrycznych mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia. Kwalifikacje personelu Wykonawcy robót elektrycznych powinny być stwierdzone przez właściwą komisję egzaminacyjną i udokumentowane aktualnie ważnymi zaświadczeniami kwalifikacyjnymi.

Przed przystąpieniem do robót szczególnie niebezpiecznych należy :

- sprawdzić tożsamość i zaświadczenia kwalifikacyjne osób wymienionych w poleceniu pisemnym;
- wskazać brygadzie wykonawczej miejsce pracy;
- udowodnić brak napięcia przez dotknięcie ręką;

- sprawdzić razem z kierownikiem robót czy w miejscu pracy zostały zachowane właściwe zabezpieczenia i inne warunki BHP.

Przy wykonaniu robót elektrycznych każdy Wykonawca zobowiązany jest do przestrzegania obowiązujących przepisów w zakresie BHP. Należy również korzystać z instrukcji branżowych w zakresie BHP. Podwykonawca robót elektrycznych powinien przestrzegać odnośnych wymagań Generalnego Wykonawcy. Kwalifikacje personelu Wykonawcy robót elektrycznych powinny być stwierdzone przez właściwą komisję egzaminacyjną i udokumentowane aktualnie ważnymi zaświadczeniami kwalifikacyjnymi.

1.4.5. Zaplecze budowy

Zagospodarowanie terenu budowy powinno być wykonane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. nr 47, poz.401).

Wykonawca robót elektrycznych powinien mieć zapewnione przez Zamawiającego:

- odpowiednie pomieszczenia socjalno – administracyjne i wyodrębnione miejsca magazynowania materiałów;
- odpowiednie dojścia i dojazdy na plac budowy;
- otrzymanie dokumentacji technicznej oraz innych dokumentów, w tym:
  - zezwolenia na wykonywanie robót;
  - harmonogramu robót budowlano – montażowych, uzgodniony ze wszystkimi Wykonawcami;
  - ustalenie bezpiecznej organizacji pracy w przypadku rozbudowy istniejących obiektów znajdujących się pod napięciem.

1.5. Grupy, klasy i kategorie robót

- Grupa – 453 „Roboty w zakresie instalacji budowlanych”
- Klasa – 4531 „Roboty w zakresie instalacji elektrycznych”
- Kategoria:
  - 45311 „Roboty w zakresie przewodów instalacji elektrycznych oraz oprav elektrycznych”
  - 45315 „Instalacyjne roboty elektryczne”
  - 45317 „Inne instalacje elektryczne”.

1.6. Określenia podstawowe

W dokumentacji projektowej i niniejszej specyfikacji technicznej nie występują pojęcia i określenia niegdzie wcześniej nie zdefiniowane.

1.7. Zobowiązania Wykonawcy

Wykonawca, przystępujący do robót, powinien zapoznać się z dokumentacją i zaakceptować wszystkie dokumenty, wchodzące w skład dokumentacji projektowej. Wykonawca zobowiązuje się do zrealizowania, zgodnie z zasadami dobrego wykonawstwa, kompletnej i doskonale funkcjonującej instalacji. Wykonawca będzie odpowiedzialny za urządzenia i wykonywane prace, aż do chwili ich odbioru. Powinien on je utrzymywać w ciągu całego okresu trwania budowy w doskonałym stanie i podjąć wszelkie środki zapobiegawcze, aby nie zostały zniszczone lub skradzione, biorąc pod uwagę ryzyka istniejące na budowie.

1.8. Kwalifikacje

Wykonawca powinien posiadać aktualne uprawnienia do wykonywania prac, których się podejmuje.

2. MATERIAŁY

2.1. Dobór przewodów i kabli

2.1.1. Rodzaj kabli

Linie zasilające (o ile występują) :

- kable YKYżo z izolacją na 1000 V lub przewody YDYżo z izolacją na 750V.

Obwody odbiorcze:

- przewody YDYżo.
- Przewody jednożyłowe do układania na stałe
- Przewody bardzo giętkie typu górniczego lub dźwigowego jedno i wielożyłowe do zastosowania w pasach przewodowych elastycznych

Sterowanie:

- Przewody sterownicze wielożyłowe giętkie do układania na stałe – izolacja 400V
- Przewody YDYżo.
- Przewody UTP 4x2x0,5
- Przewody sterownicze dla sygnału DMX512 o impedancji falowej 110omów oraz
- Przewody dedykowane do dobranych systemów sterowania

2.1.2. Przekrój i ilość żył

Należy użyć przewodów o przekrojach żył jak w liście kablowej w szczególności:

- 2,5 lub więcej mm² miedź dla obwodów oświetlenia technologicznego o zabezpieczeniach do 16A,

Dla wszystkich instalacji wewnętrznych w budynku przewiduje się kable i przewody

miedziane.

2.1.3. Przewody neutralne

Ogólnie przekroje przewodów neutralnych będą zawsze równe przekrojom przewodów fazowych danego obwodu.

2.1.4. Przewody ochronne PE lub PEN

Przewody ochronne PE lub PEN zostaną wykonane przy użyciu przewodów izolowanych tego samego rodzaju co przewody fazowe. Wszystkie obwody posiadały będą własny przewód ochronny o takim samym przekroju co przewody fazowe.

2.2. Sposoby układania kabli

2.2.1. Instalacje wewnętrzne

W zależności od pomieszczenia i miejsca zainstalowania przewody zostaną ułożone w następujący sposób :

- Instalacje poziome :
pojedyncze kable lub kable zgrupowane po kilka zostaną położone w korytku kablowym mocowanym do ścian i stropów właściwych ponad sufitem podwieszanym i wystrojem ścian.
- Tam gdzie nie ma sufitów oraz zejścia i zasilanie urządzeń elektrycznych w rurkach instalacyjnych pod tynkiem.

UWAGA:

- układanie kabli bezpośrednio w ścianach, murach itd. nie jest dozwolone,
- Dla instalacji elektroakustycznych należy wykonać Osobne uziemienie od energetycznego. Użycie wspólnych uziemień jak i zbliżenia instalacji, tras kablowych, urządzeń pomiędzy instalacją oświetlenia technologicznego i elektroakustyki może prowadzić do występowania groźnych zakłóceń

2.2.2. Przejścia przez ściany

Przewody zostaną zabezpieczone odpowiednimi osłonami przy przejściach przez ściany. Przejścia te zostaną uszczelnione gipsem i wełną mineralną. W miejscach gdzie trasa przewodów przekracza granicę strefy pożarowej należy przejście uszczelnić ogniowo jedną z metod posiadających atesty i certyfikaty dopuszczające do stosowania w Polsce. Zachować należy przy tym stopień odporności ogniowej ścian i ich izolację akustyczną.

2.2.3. Złącza i odgałęzienia

Wszystkie złącza i odgałęzienia zostaną wykonane w zamkniętych puszkach rozgałęźnych oznaczonych w sposób trwały i niezniszczalny numerem obwodu i nazwą tablicy z której obwód wychodzi. Należy zadbać o to, aby puszki były łatwo dostępne w celu sprawdzenia połączeń. Szczególnie należy zwrócić uwagę na ewentualną obecność w pobliżu innych przewodów i instalacji, które mogłyby utrudnić dostęp do puszek. Nie wolno umieszczać puszek rozgałęźnych w wolnych przestrzeniach niedostępnych konstrukcji. Dla instalacji elektroenergetycznych połączenia wykonać przy użyciu zacisków z zaciskiem śrubowym ale nie powodującym przecinania żyły przewodu, lub konektorów samozaciskających.

2.3. Trasy kablowe

Do wykonania konstrukcji wsporczych koryt kablowych używać rozwiązań systemowych producenta korytek kablowych zgodnie z jego instrukcjami. W przypadku konieczności rozwiązań nietypowych używać wyłącznie profili zimnogiętych ocynkowanych. Korytka kablowe powinny mieć odpowiednią szerokość, umożliwiającą ułożenie kabli najwyżej w dwóch warstwach i z pozostawieniem zapasu 20%. Nie mogą być używane

korytka i inne elementy systemu tras kablowych posiadające wyraźne ślady utlenienia lub innych chemicznych i mechanicznych zmian cynkowej powłoki antykorozyjnej. Korytka kablowe zostaną połączone sztywno. Przy dostawie elementów wsporczych należy wziąć pod uwagę, że każdy odcinek korytka powinien być podparty przez przynajmniej dwie podpory (nie dotyczy to elementów narożnych i kątowych).

Przy wyborze producenta koryt oraz sposobu ich mocowania należy bezwzględnie preferować te systemy które dają możliwość dostępu bocznego do korytka do ułożenia wiązki przewodów uprzednio przygotowanych wzdłuż trasy. Wszystkie zmiany kierunku zostaną wyposażone w elementy zaokrąglone prefabrykowane lub wykonane na zamówienie.

W miejscach, gdzie istnieje duże ryzyko zniszczenia mechanicznego kabli należy przewidzieć konieczność wykonania zabezpieczenia stosując osłony kablowe.

Korytka kablowe prowadzone nad sceną, pod sufitami i na ścianach pomieszczeń powinny być wykonane z blachy perforowanej i posiadać pokrywy systemowe, korytka prowadzone nad rozdzielniami i w kanałach kablowych wykonać jako perforowane bez przykrycia..

2.4. Rozdzielnice

2.4.1. Zasady konstrukcji

Świadczenie obejmuje dostarczenie kompletnie wyposażonych i okablowanych rozdzielnic wraz z wykonaniem otworów w podłożu do osadzenia konstrukcji, osadzenie konstrukcji z rozdzielnicą częściowe rozebranie i złożenie rozdzielnicy, podłączenie i oznaczenie przewodów oraz wykonanie wszystkich koniecznych prób i pomiarów.

Napięcia obce muszą być osłonięte przed przypadkowym dotknięciem i zaopatrzone w opis. Wszystkie przewody zasilające i odpływowe muszą być podłączane do zacisków i zaopatrzone w oznaczniki dla umożliwienia sprawdzenia obwodów.

Wszystkie rozdzielnice muszą być zaopatrzone w schematy zasadnicze zasilania, sterowania i sygnalizacji.

2.4.2. Listwy zaciskowe - połączenia przewodowe

Każda listwa zaciskowa zostanie wyraźnie oddzielona, umieszczona na tablicy w miejscu łatwo dostępnym, a jej funkcje użytkowe jasno oznaczone. Nie wolno podłączać więcej niż dwóch przewodów do tego samego zacisku.

2.4.3. Sygnalizacja

W rozdzielnicach zapewnić sygnalizację obecności napięcia zasilającego .

2.4.4. Oznakowanie

Cały sprzęt, cała aparatura, puszki rozgałęźne i przewody itd. powinny być jasno i trwale oznakowane.

Oznaczenie powinno umożliwić identyfikację:

- dla szaf: zestaw i lokalizację zasilanych odbiorów,
- dla przewodów: pochodzenie, kolejny numer zabezpieczenia i funkcję.

Kolory przewodów elektroenergetycznych:

- niebieski = zarezerwowany dla przewodów neutralnych,
- zielonożółty = zarezerwowany dla przewodów ochronnych i neutralno-ochronnych,
- przewody fazowe = dla całej instalacji zawsze ten sam kolor dla tej samej fazy.

Kolory lampek wskaźnikowych:

- zielony : bezpieczeństwo,
- żółty: ostrzeżenie,
- czerwony : niebezpieczeństwo lub alarm.

Puszki rozgałęźne zostaną oznaczone z podaniem rozdzielnicy pochodzenia obwodu,

funkcji i numeru obwodu.

2.5 Osprzęt, kasety i pulpity sterownicze, zestawy mobilnego wyposażenia instalacyjnego

Świadczenie obejmuje dostarczenie osprzętu, kaset sterowniczych i pulpity sterowniczych, elementów ruchomych, instalacji, zamocowania aparatów oświetlenia scenicznego, statywów, zgodnych z rysunkami i specyfikacjami projektu, oraz zestawieniem urządzeń i materiałów. W przypadku elementów zamontowanych na stałe świadczenie obejmie także przygotowanie podłoża, trasowanie, wykonanie ślepych otworów, osadzenie kołków rozporowych, montaż osprzętu na gotowym podłożu, podłączenie i przedzwonienie przewodów, sprawdzenie działania. Dla urządzeń mobilnych – dostawa oraz sprawdzenie działania i współdziałania z instalacją stałą. Różnego rodzaju kasety przyłączeniowe i instalacyjne należy wykonać w sposób estetyczny, w uzgodnieniu z Nadzorem Inwestorskim. Kasety z gniazdami do przyłączania urządzeń w podłodze, powinny zapewniać możliwość zamykania tak aby nie utrudniać użytkowania podłogi sceny. Kasety w pomieszczeniach technicznych, nad sceną i na sztankietach, koszach mostów oświetleniowych i wieżach oświetleniowych wykonywać z blachy ocynkowanej. Kasety nie powinny posiadać ostrych narożników. Osprzęt wewnątrz kaset i na kasetach montowany w sposób trwały i trwale oznaczony. Gniazda obwodów regulowanych powinny mieć inny kolor niż gniazda obwodów nieregulowanych. Wszystkie gniazda trwale oznaczone numerem obwodu. Zaciski w kasetach połączeniowych ponumerowane.

Dobór osprzętu – gniazd do zastosowania w obwodach oświetlenia technologicznego powinien być dokonany według następujących kryteriów: - parametry elektryczne, trwałość elementów stykowych, trwałość obudowy, cechy estetyczne.

Ze względu na zamontowane wewnątrz kaset i pulpity sterowniczych wrażliwe elementy elektryczne i elektroniczne konieczne jest chronienie urządzeń przed kurzem jaki występuje na budowie. Niedopuszczalne jest zawilgocenie urządzeń sterowniczych lub przechowywanie ich w temperaturze lub warunkach otoczenia niezgodnych z DTR.

Przewody użyte do wykonania urządzeń przyłączeniowych powinny być maksymalnie giętkie, o izolacji 450/750V i płaszczu ochronnym o wysokiej wytrzymałości na ścieranie i nacisk. Wtyki i gniazda oprawione w sposób zapewniający, że przy naciągnięciu końcówka płaszcza ochronnego nie wysunie się z uchwytu we wtyku lub gnieździe. Przedłużacze i przewody przeznaczone do częstego zwijania i rozwijania należy wyposażyć w paski do spinania zwiniętego krążka przewodu.

Przewody do przyłączania urządzeń DMX należy zakończyć odpowiednimi wtykami dla konkretnych przyłączanych urządzeń. Dla przewodów DMX w standardzie w użyciu są zarówno wtyki XLR3 jak i XLR5.

2.6 Urządzenia nastawczo - regulacyjne

2.6.1 Nastawnia sterowania obwodów regulowanych

Do sterowania obwodów regulowanych Wykonawca wykona instalację w systemie DMX, w której źródłem sygnału będzie komputerowa nastawnia oświetlenia technologicznego

scharakteryzowana w projekcie wykonawczym. Nastawnia jako skomplikowane i wrażliwe urządzenie elektroniczne wymaga podczas robót zmagazynowania w odpowiednich warunkach zgodnych z danymi wytwórcy, a w trakcie rozruchu nastawnię należy starannie chronić przed kurzem, pyłem i wilgocią.

2.6.2 Regulatory i rozdzielnie.

Instalacja wyposażona będzie w regulatory cyfrowe o mocy 2,5 i 3kVA.

Rozdzielnia obwodów regulowanych ROT będzie zlokalizowana w podsceniu z prawej strony sceny. Zastosowane regulatory cyfrowe, o budowie naściennej będą miały charakterystykę techniczną opisaną w projekcie wykonawczym.

Obwody wyprowadzone z zacisków regulatorów i zainstalowanej dalej krosownicy przewodami kabelkowymi zasilą gniazda aparatów rozmieszczonych na widowni i scenie.

2.6.3 Urządzenia sterowania oświetlenia widowni

System oświetlenia widowni leży poza zakresem robót objętych niniejszą dokumentacją. System sterowania oświetlenia widowni będzie połączony z systemem sterowania obwodów nieregulowanych i roboczych, o którym poniżej.

2.6.4 Urządzenia sterowania obwodów nieregulowanych i roboczych

Do sterowania obwodów nieregulowanych i roboczych Wykonawca dostarczy, zamontuje i uruchomi system sterowania umożliwiający sterowanie wybranych obwodów z pulpitu sterującego PPO z przyciskami i lampkami potwierdzenia załączenia obwodu, który będzie zamontowany w kabinie lub na stanowisku oświetlenia. Przyciski i lampki mogą być zrealizowane jako odpowiednie pola na ekranie dotykowym spełniające zadane funkcje. Ekran dotykowy musi zapewniać precyzyjne i pewne działanie.

2.7 Oprawy i aparaty oświetleniowe

Świadczenie obejmuje:

- dostawę opraw oświetleniowych oświetlenia technologicznego ze źródłami światła i wszystkimi niezbędnymi elementami mocującymi, wsporczymi i obudowami,
- wyznaczenie miejsca zamontowania oprawy, przygotowanie podłoża do zamocowania oprawy,
- rozpakowanie i oczyszczenie oprawy, obcięcie i zarobienie końców przewodów, zamontowanie właściwego wtyku
- wyposażenie oprawy w źródła światła, zapłonniki i sprawdzenie przed zamontowaniem,
- zamontowanie oprawy,

2.7.1 Oprawy oświetleniowe

Oprawy oświetleniowe oświetlenia ogólnego – nie występują w projektowanym zakresie robót.

2.7.2 Aparaty oświetlenia technologicznego

Dostarczone aparaty oświetlenia technologicznego sceny powinny odpowiadać technicznym charakterystykom wyszczególnionym w projekcie. Szczególnie dotyczy to parametrów optycznych i energetycznych urządzeń. Przy wyborze producenta i dostawcy spośród typów spełniających wymagania projektu należy uwzględnić trwałość konstrukcji oraz bezwzględnie kierować się optymalizacją zużycia energii elektrycznej – preferować aparaty energooszczędne. Przy wyborze producenta urządzeń oświetlenia inteligentnego należy głównie zwrócić uwagę na trwałość konstrukcji i parametry optyczne. Ze względu na położenie aparatury oświetleniowej ponad głowami osób znajdujących się na widowni należy zwrócić uwagę na bezpieczeństwo mocowania aparatów. Mogą być do tego użyte wyłącznie sprawdzone rozwiązania producentów. Wszystkie aparaty powinny być zabezpieczone dodatkową linką stalową. Niedopuszczalne jest aby jakiegokolwiek niezamocowane trwale elementy aparatów oświetleniowych były na nich zamontowane.

3. SPRZĘT

Maszyny i inne urządzenia techniczne należy eksploatować, konserwować i naprawiać zgodnie z instrukcją producenta, w sposób zapewniający bezpieczeństwo oraz ich sprawne działanie.

Maszyny, urządzenia i sprzęt zmechanizowany używane na budowie powinny być ustawione i użytkowane zgodnie z wymaganiami producenta i ich przeznaczeniem.

Maszyny i inne urządzenia techniczne powinny być:

- utrzymywane w stanie zapewniającym ich sprawność;
- stosowane wyłącznie do prac do jakich zostały przeznaczone;
- obsługiwane przez wyznaczone osoby.

Eksploatowane na budowie urządzenia i sprzęt zmechanizowany podlegające przepisom o dozorcze technicznym powinny posiadać ważne dokumenty uprawniające do ich eksploatacji. Dokumenty te powinny być dostępne dla organów kontroli w miejscu eksploatacji maszyn i urządzeń (w kierownictwie budowy). Na stanowiskach pracy przy stacjonarnych maszynach i innych urządzeniach technicznych powinny być dostępne instrukcje bezpiecznej obsługi i konserwacji.

4. TRANSPORT

Dostawa materiałów przeznaczonych do robót elektrycznych powinna nastąpić dopiero po odpowiednim przygotowaniu pomieszczeń magazynowych. Środki i urządzenia transportowe powinny być odpowiednio przystosowane do transportu materiałów, elementów, konstrukcji, urządzeń itp. niezbędnych do wykonywania danego rodzaju robót elektrycznych. W czasie transportu należy zabezpieczyć przemieszczane przedmioty w sposób zapobiegający ich uszkodzeniu. W czasie transportu oraz składowania aparatury i urządzeń elektrycznych należy przestrzegać zaleceń Wytwórców, a w szczególności:

- transportowane urządzenia zabezpieczyć przed nadmiernymi drganiami i wstrząsami oraz przesuwaniem się wewnątrz środka transportowego;
- na czas transportu elementy mogące ulec uszkodzeniu należy zdemontować i odpowiednio zabezpieczyć;
- aparaturę i urządzenia ostrożnie załadowywać i zdejmować, nie narażając ich na uderzenia, ubytki lub uszkodzenia powłok lakierniczych, osłon blaszanych, zamków itp.;
- zabezpieczyć je przed kradzieżą lub zdekompletowaniem.

5. WYKONANIE ROBÓT

5.1. Koordynacja prac

Wykonawca wyznaczy osobę odpowiedzialną za prace, która będzie jedyną osobą

uprawnioną do kontaktów z Inwestorem i Generalnym Wykonawcą. Osoba ta powinna posiadać niezbędne kwalifikacje i pełnomocnictwo do udzielania odpowiedzi na wszystkie pytania techniczne i finansowe dotyczące instalacji, podczas całego okresu trwania prac wykonawczych, prób, odbioru i gwarancji.

5.2. Dostawy - prototypy – próbki

5.2.1. Jakość dostaw

Używane będą wyłącznie urządzenia nowe, najlepszej jakości, standardowe, oraz łatwo zastępowalne urządzeniami produkcji krajowej, możliwymi do zrealizowania w krótkim czasie. Materiały, elementy lub zespoły używane muszą odpowiadać postanowieniom, zawartym w dokumentach kontraktowych, jak również w zamówieniach. Jeśli stanowią przedmiot norm, muszą posiadać atesty zgodności z normami. Wszystkie urządzenia muszą posiadać oznaczenie stopnia ochrony.

5.2.2. Wybór dostaw

Przed przystąpieniem do prac, Wykonawca przedstawi do aprobaty kompletną listę urządzeń, które zastosuje do wykonawstwa. Wykonawca powinien dostarczyć na poparcie katalogi, szkice i rysunki, które ewentualnie będą od niego wymagane. Każda propozycja Wykonawcy, która nie będzie odpowiadać technicznie, jakościowo lub estetycznie przewidzianym w projekcie urządzeniom, będzie mogła być odrzucona.

W zależności od potrzeb, może być zażądane przedstawienie prototypów, próbek lub przykładowych montażu prowizorycznych na miejscu robót, aby umożliwić weryfikację niektórych dostaw ze względu na:

- ich zgodność z określeniami i specyfikacjami umowy,
- ich uruchomienie,
- ich połączenie z innymi elementami.

Wykonawca nie może złożyć żadnego zamówienia na urządzenia (chyba że na jego ryzyko), tak długo jak próbka lub odpowiadający prototyp nie zostanie zatwierdzony przez Inwestora.

5.3. Obiekty w konstrukcji betonowej – otwory, przepusty i wnęki – zakotwienia

5.3.1. Małe otwory, bruzdy, kotwienia i zamocowania

Wszystkie otwory, bruzdy, kotwienia i zamocowania konieczne do przeprowadzenia przewodów i do instalacji urządzeń zostaną wykonane na koszt Wykonawcy w części, która dotyczy jego zestawu.

5.3.2. Szczególne środki ostrożności

Przy wykonywaniu przepustów wymagających uszczelnienia, zachowane zostaną wszystkie konieczne środki ostrożności, które zostaną uzgodnione z inżynierem-specjalistą z uprawnieniami w tej dziedzinie. Otwory i przebicia w ścianach przegrodowych z bloków cementowych, cegieł i płyt gipsowych już postawionych, można przebijać jedynie za zgodą Wykonawcy, który je wykonał. Zabrania się wykonania bruzd w ścianach o grubości mniejszej niż 10 cm.

5.3.3. Wypełnienia, uszczelnienia termiczne

Przepusty w ścianach i innych przegrodach zostaną wykonane tak, aby zachowana została ich ogniowa, akustyczna i termiczna charakterystyka. Uszczelnienia i złącza oraz dopasowania elementów należy wykonać tak, aby powierzchnia nadawała się bezpośrednio bez żadnych przygotowań do wykończenia.

5.4. Uziemienie

5.4.1. Uziemienie instalacji

Uziemienie elementów instalacji zostanie wykonane przy użyciu przewodów PE i PEN.

Wszystkie masy metalowe odbiorników, urządzeń oświetleniowych oraz bolce uziemiające gniazd elektrycznych zostaną uziemione za pośrednictwem przewodów ochronnych instalacji zasilających, oraz instalacji wyrównawczych doprowadzonych do głównej szyny uziemiającej.

5.5. Próby montażowe i pomiary sprawdzające

Po zakończeniu montażu instalacji, a przed zgłoszeniem do odbioru końcowego należy przeprowadzić próby montażowe, obejmujące badania i pomiary sprawdzające. Sprawdzanie powinno być wykonane przez osobę wykwalifikowaną i kompetentną w zakresie sprawdzania. W czasie sprawdzania i wykonywania prób należy zastosować środki ostrożności w celu zapewnienia bezpieczeństwa osób i uniknięcia uszkodzeń mienia i zainstalowanego wyposażenia. Z prób montażowych należy sporządzić protokoły.

Przed przystąpieniem do prób i po odłączeniu zasilania instalacji należy przeprowadzić oględziny, które mają na celu potwierdzenie, że zainstalowane na stałe urządzenia elektryczne spełniają wymagania dotyczące bezpieczeństwa podane w odpowiednich normach wyrobu, zostały prawidłowo dobrane i zainstalowane oraz nie mają widocznych uszkodzeń wpływających na pogorszenie bezpieczeństwa.

W szczególności sprawdzić należy:

- dobór przewodów do obciążalności prądowej i spadku napięcia;
- dobór i nastawienie urządzeń zabezpieczających i sygnalizacyjnych;
- istnienie i prawidłowe umieszczenie odpowiednich urządzeń odłączających;
- dobór urządzeń i środków ochrony w zależności od wpływów zewnętrznych;
- oznaczenia przewodów neutralnych i ochronnych;
- oznaczenia obwodów, zabezpieczeń, łączników, zacisków itp.;
- poprawność połączeń przewodów;
- dostęp do urządzeń, umożliwiający wygodną ich obsługę, identyfikację i konserwację.

Po dokonaniu oględzin należy przeprowadzić zgodnie z wymaganiami zawartymi w normie PN-IEC 60364-6-61 niżej wymienione próby instalacji dotyczące:

- ciągłości przewodów ochronnych, w tym połączeń wyrównawczych głównych i dodatkowych;
- rezystancji izolacji instalacji elektrycznej;
- sprawdzenia stanu ochrony zrealizowanej za pomocą samoczynnego wyłączenia zasilania. W układzie sieci TN skuteczność środków ochrony należy sprawdzić przeprowadzając:
  - pomiar impedancji pętli zwarciorowej lub pomiar rezystancji przewodów ochronnych,
  - pomiar rezystancji uziomu,
  - sprawdzenie charakterystyk urządzenia ochronnego,
  - próby urządzeń różnicowoprądowych;
- sprawdzenia biegunowości;
- wytrzymałości elektrycznej;
- działania;
- skutków działania ciepła;
- spadku napięcia
- parametrów i poziomów oświetlenia.

Gdy wynik którejkolwiek próby jest niezgodny z wymaganiami, to próbę tę i próby poprzedzające, o ile mogą mieć one wpływ na wyniki, należy powtórzyć po stwierdzeniu i

usunięciu przyczyny niezgodności.

Po zakończeniu badań i pomiarów należy załączyć instalacje pod napięcie i sprawdzić, czy:

- punkty świetlne są załączone zgodnie z założonym programem;
- w gniazdach wtyczkowych przewody fazowe dołączono do właściwych zacisków.

5.6. Szkolenie

Wykonawca zapewni szkolenie personelu eksploatacyjnego. Osoby te muszą być przeszkolone w zakresie użytkowania i parametryzacji systemu, jak również w zakresie właściwej konserwacji sprzętu. Szkolenie na miejscu, na zainstalowanym sprzęcie, powinno wynosić co najmniej 2/3 przewidzianego szkolenia. Koszty przejazdu personelu prowadzącego szkolenie powinny być wliczone do ceny.

Po skończonym szkoleniu Wykonawca zobowiązany jest do przekazania Inwestorowi instrukcji obsługi i konserwacji.

5.7. Dokumentacja powykonawcza

Po wykonaniu prac Wykonawca przedłoży dokumentację powykonawczą.

Techniczną dokumentację powykonawczą stanowi:

- zaktualizowany - po wykonaniu robót - projekt wykonawczy;
- komplet protokołów prób montażowych;
- protokoły rozruchu technologicznego;
- komplet świadectw dopuszczenia produktów do obrotu na rynku Unii Europejskiej
- karta gwarancyjna materiałów i aparatów dostarczonych przez Wykonawcę robót wraz ze wskazaniem producentów, dostawców i lokalnych służb naprawczych;
- instrukcje eksploatacji wykonanej instalacji i zainstalowanych urządzeń, o ile urządzenia te odbiegają parametrami technicznymi i sposobem użytkowania od urządzeń powszechnie stosowanych;
- oświadczenie pisemne Wykonawcy stwierdzające wykonanie robót zgodnie z dokumentacją techniczną i obowiązującymi przepisami;
- protokół przeszkolenia personelu obsługi;
- wykaz dodatkowych urządzeń względnie części zamiennych przekazywanych Użytkownikowi.

Prawna dokumentacja powykonawcza powinna obejmować:

- zaktualizowane dokumenty prawne włącznie z tymi, które powstały w czasie trwania wykonawstwa;
- dziennik budowy;
- protokoły ewentualnych odbiorów częściowych;
- korespondencję mającą istotne znaczenie dla prac komisji odbioru końcowego;
- inne dokumenty w zakresie zależnym od charakteru i specjalności robót.

Skreślenia, poprawki, uzupełnienia i adnotacje wprowadzone na odbitkach opracowań projektowych powinny być wykonane trwałą techniką graficzną, omówione oraz podpisane przez osobę dokonującą zapisów wraz z datą ich dokonania.

6. KONTROLA JAKOŚCI

6.1. Program zapewnienia jakości [PZJ]

Jakość świadczeń i wykonania musi odpowiadać normom i przepisom polskim względnie europejskim. Do obowiązków Wykonawcy należy opracowanie i przedstawienie do aprobaty Inspektorowi Nadzoru programu zapewnienia jakości, w którym przedstawi on zamierzony sposób wykonywania robót, możliwości technicznych, kadrowe i organizacyjne gwarantujące wykonanie robót zgodnie z dokumentacją projektową i ST.

6.2. Zasady kontroli jakości robót

Celem kontroli robót będzie takie sterowanie ich przygotowaniem i wykonaniem, aby osiągnąć założoną jakość robót. Wykonawca jest odpowiedzialny za pełną kontrolę jakości wykonywanych przez siebie robót i jakość materiałów.

7. OBMIAR ROBÓT

7.1. Przedmiar robót

Przedmiar robót przy zakresie zlecenia opiewającym na wykonawstwo pełni istotną rolę w przygotowaniu oferty, w dalszym trakcie budowy już tylko pomocniczą. Może być przydatny Wykonawcy do zamawiania materiałów, do przygotowania harmonogramu robót i dostaw. Zasady sporządzania przedmiaru:

1. Nakłady zużycia materiałów należy określać na podstawie aktualnego Katalogu Jednostkowych Norm Zużycia Materiałów Budowlanych. Nakłady na materiały pomocnicze przyjmować w wysokości 2,5% wartości materiałów podstawowych.
2. Przyjęte nakłady pracy sprzętu muszą uwzględniać zastosowanie pełnosprawnego sprzętu i maszyn oraz środków transportu, właściwych dla danego rodzaju robót, a także wymogów wynikających z racjonalnego ich wykorzystania na budowie.
3. Zakłada się, że koszty organizacyjne, ogólne, zysk i upusty dla wszystkich zobowiązań są równo rozłożone na wszystkie ceny jednostkowe.
4. Zastosowane jednostki obliczeniowe są takie same jak określone i dopuszczone w Międzynarodowym Systemie (SI).

7.2. Obmiar robót

Obmiar wykonanych robót może być wskaźnikiem zaawansowania robót przy rozliczeniu częściowym za wykonane roboty.

Przewiduje się, że obmiar powykonawczy robót i dostaw zostanie przeprowadzony przez Wykonawcę przy udziale Zamawiającego w uzgodnionym przez strony zakresie niezbędnym dla stwierdzenia kompletności wykonania przedmiotu zamówienia.

Obmiar powykonawczy robót i dostaw służyć będzie także do sporządzenia dokumentacji powykonawczej.

8. ODBIÓR ROBÓT

Przy robotach elektrycznych należy przed zasadniczymi odbiorami stosować również odbiory dodatkowe, międzyoperacyjne i częściowe, których głównym celem jest osiągnięcie wysokiej jakości robót.

8.1. Odbiory międzyoperacyjne

Odbiór międzyoperacyjny jest to odbiór zakończonego etapu robót mającego istotny wpływ na

prawkłowe wykonanie dalszych prac.

Odbioru międzyoperacyjnego dokonuje kierownik robót przy udziale majstrów i brygadzystów, którzy uczestniczyli w wykonawstwie danego rodzaju robót oraz ewentualnie przedstawiciel Zamawiającego lub Inwestora i inne osoby, których udział w komisji odbiorczej jest celowy.

Z każdego dokonanego odbioru powinien być sporządzony protokół podpisany przez wszystkich członków komisji, zawierający ocenę wykonanych robót i ewentualne zalecenia, które powinny być wykonane przed podjęciem dalszych prac.

Wyniki dokonanego odbioru międzyoperacyjnego powinny być wpisane do dziennika budowy.

Odbiorowi międzyoperacyjnemu podlegają w szczególności:

- osadzone konstrukcje wsporcze pod kable, drabinki, korytka, aparaty i oprawy oświetleniowe;
- ułożone rury, listwy i korytka przed wciągnięciem przewodów.

8.2. Odbiory częściowe

Odbiorem częściowym może być objęta część obiektu lub instalacji, stanowiąca etapową całość. Odbiór tych robót powinien być przeprowadzony komisyjnie w obecności przedstawiciela Zamawiającego.

Z dokonanego odbioru należy spisać protokół, w którym powinny być wymienione ewentualne wykryte wady (usterki) oraz określone warunki ich usunięcia.

Odbiorowi częściowymi podlegają w szczególności:

- Kolejne etapy wykonania instalacji
- Dostawy aparatury i urządzeń
- Zakończone roboty instalacyjne obejmujące kompletne pomieszczenia lub rejony budynku

8.3. Odbiór końcowy

Przed odbiorem instalacji, Zamawiający, z udziałem Użytkownika, dokona kontroli wykonania prac. Do tego czasu Wykonawca musi zakończyć uruchomienie instalacji, wykonać niezbędne próby i przygotować dokumentację z przeprowadzonych prób. Odbioru końcowego od Wykonawcy dokonuje przedstawiciel Zamawiającego (Inwestora). Może on korzystać z opinii komisji w tym celu powołanej, złożonej z rzeczoznawców i przedstawicieli Użytkownika oraz kompetentnych organów.

Przed przystąpieniem do odbioru końcowego Wykonawca robót zobowiązany jest do:

- przygotowania dokumentów potrzebnych do należytej oceny wykonanych robót będących przedmiotem odbioru (patrz punkt „Dokumentacja powykonawcza”);
- złożenia wniosku o dokonanie odbioru;
- umożliwienia komisji odbioru zapoznania się z w/w dokumentami i przedmiotem odbioru.

Wykonawca zobowiązuje się do udzielenia niezbędnej pomocy w czasie prac komisji odbioru w tym zapewnieniu wykwalifikowanego personelu, narzędzi i urządzeń pomiarowo-kontrolnych w celu wykonania wszystkich działań i weryfikacji, które będą mogły być od niego zażądane.

Przy dokonywaniu odbioru końcowego należy:

- sprawdzić zgodność wykonanych robót z umową, dokumentacją projektową – kosztorysową, warunkami technicznymi wykonania, normami i przepisami;
- dokonać prób i odbioru instalacji włączonej pod napięcie;
- sprawdzić kompletność oraz jakość wykonanych robót i funkcjonowanie urządzeń;
- sprawdzić udokumentowanie jakości wykonanych robót (instalacji) odpowiednimi protokołami prób montażowych oraz ewentualnymi protokołami z rozruchu technologicznego, sprawdzając przy tym również wykonanie zaleceń i ustaleń zawartych w protokołach prób i odbiorów częściowych.

Z odbioru końcowego powinien być spisany protokół podpisany przez upoważnionych

przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy oraz osoby biorące udział w czynnościach odbioru. Protokół powinien zawierać ustalenia poczynione w trakcie odbioru, stwierdzone ewentualne wady i usterki oraz uzgodnione terminy ich usunięcia. W przypadku, gdy wyniki odbioru końcowego upoważniają do przyjęcia obiektu do eksploatacji, protokół powinien zawierać odnośne oświadczenie Zamawiającego lub, w przypadku przeciwnym, odmowę wraz z jej uzasadnieniem.

8.4. Przekazanie do eksploatacji

Obiekt może być przejęty do eksploatacji (w posiadanie) po przekazaniu całości robót wykonanych na obiekcie po odbiorze końcowym i stwierdzeniu usunięcia wad i usterek oraz wykonania zaleceń.

Przekazanie obiektu do eksploatacji Zamawiającemu (Użytkownikowi) nie zwalnia Wykonawcy od usunięcia ewentualnych wad i usterek zgłoszonych przez Użytkownika w okresie trwania rękojmi tj. w okresie gwarancyjnym.

8.5. Pomoc techniczna

Pomoc techniczna zostanie zapewniona w okresie 1 miesiąca po odbiorze instalacji. Pomoc ta może być realizowana poprzez:

- wezwanie telefoniczne, pod warunkiem, że interwencja nastąpi w okresie maks. 1 dnia,
- stałą obecność wykwalifikowanego personelu, pełniącego dyżur na miejscu.

8.6. Rękojmia i gwarancje

Wykonawca zapewni gwarancje właściwego funkcjonowania urządzeń, które dostarczył i zainstalował, biorąc pod uwagę warunki fizyczne i klimatyczne miejsca.

Wszystkie dostarczone urządzenia będą nowe i będą posiadać gwarancję. Gwarancja ta będzie obejmować wszystkie wady, zarówno zauważalne, jak i ukryte, zastosowanych materiałów, oraz wszystkie wady konstrukcji lub wykonawstwa jak i dobrego funkcjonowania instalacji, zarówno jako całości jak i poszczególnych części składowych.

Wykonawca będzie odpowiedzialny na tych samych warunkach za wszelkie dostawy, które zleci swoim podwykonawcom.

Mają tu zastosowanie ogólne obowiązujące przepisy dotyczące rękojmi, kar umownych i odszkodowań oraz szczegółowe zapisy zawarte w umowie na wykonanie robót.

9. ZASADY PŁATNOŚCI

9.1. Ustalenia ogólne

Podstawowe warunki rozliczenia za roboty towarzyszące i dodatkowe zawiera umowa.

10. PRZEPISY ZWIĄZANE

10.1. Skład dokumentacji

Dokumentacja techniczna w zakresie instalacji elektrycznych oświetlenia technologicznego sceny zawiera następujące dokumenty:

- niniejsza ogólna specyfikacja techniczna;
- opis techniczny,
- komplet planów i schematów technicznych.

10.2. Normy i przepisy

1. Wykonawca ma obowiązek znać wszystkie ustawy i rozporządzenia władz centralnych, zarządzenia władz lokalnych, inne przepisy, instrukcje oraz wytyczne, które w jakikolwiek sposób są związane z realizacją robót lub mogą wpływać na sposób

przewodzenia robót.

2. Przywołane normy (stosować w aktualnej wersji):

- PN-IEC 60364 - Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych.
- PN-90/E-05023 - Oznaczenia identyfikacyjne przewodów elektrycznych barwami lub cyframi.
- PN-EN 60529:2003 - Stopnie ochrony zapewnianej przez obudowy (kod IP).
- PN-EN 61293:2000 - Znakowanie urządzeń elektrycznych danymi znamionowymi dotyczącymi zasilania elektrycznego.
- PN-E-05033:1994 - Wytyczne do instalacji elektrycznych. Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego. Oprzewodowanie.
- PN-91/E-05010 - Zakresy napięciowe instalacji elektrycznych w obiektach budowlanych.
- PN-EN 12464-1 - Technika świetlna. Oświetlenie miejsc pracy. Część 1: Miejsca pracy wewnątrz pomieszczeń (uznaniowa)
- PN- 84/E-02033 - Oświetlenie wnętrz światłem elektrycznym (uznaniowa)

3. Przywołane normy dotyczące aparatów i urządzeń elektrycznych (stosować w aktualnej wersji):

- PN- EN 60439-1:2003 - Rozdzielnice i sterownice niskonapięciowe. Część 1: Zestawy badane w pełnym i niepełnym zakresie badań.
- PN-93/E-90403 - Kable elektroenergetyczne i sygnalizacyjne o izolacji i powłoce polwinitowej na napięcie znamionowe 6/6kV. Kable sygnalizacyjne na napięcie znamionowe 0,6/1kV.
- PN-HD 603 S1;2002 - Kable rozdzielcze na napięcie znamionowe 0,6kV/1kV.
- PN-87/E-90056 - Przewody elektroenergetyczne ogólnego przeznaczenia do układania na stałe. Przewody o izolacji i powłoce polwinitowej okrągłe.
- PN- EN 50086 - Systemy rur instalacyjnych do prowadzenia przewodów.
- PN- EN 60204-1:2001 - Bezpieczeństwo maszyn. Wyposażenie elektryczne maszyn. Część 1: Wymagania ogólne.

4. Przywołane przepisy urzędowe (stosować w aktualnie obowiązującej wersji):

- Ustawa „Prawo budowlane” z dnia 7 lipca 1994r.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003r w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.
- Ustawa „Prawo ochrony środowiska” z dnia 27 kwietnia 2001r.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 września 2002r w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko”.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002r w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane

- dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych.
5. W przypadku wprowadzenia nowych przepisów i norm obowiązujących przed datą odbioru prac Wykonawca, przed dalszym kontynuowaniem prac poinformuje o tym fakcie Inwestora i przygotuje kosztorys dotyczący przystosowania instalacji do nowych przepisów, o ile to przystosowanie ma wpływ na cenę wykonania instalacji.